

Diversche discoursen, ende fantasijen opten staet, ende huydendaechsche ghelegentheynt van het landt

<https://hdl.handle.net/1874/9240>

lee

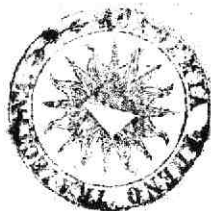
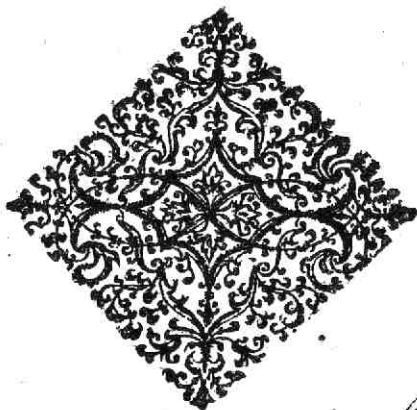
Diversche

(52)

N° 1

Capit.

DISCOVRSEN,
Ende fantasijen opten Stact/
ende huypendaechse ghelegghentheyt
van het Landt.

Door L. S. V. D. Ziefhebber des Vaderlands:

[ca 1621]

Diversche discourses ende fantasien opten Staet / ende hyndendaechsche ghelegentheyt van't Landt.

Des ghemeenens Mans segghen.

Soo opt des Werelts macht / en aller Potentaten
Die haer op Babylon / en Antichrist verlaten /
By een / soo barr' de Son haer licht gheeft / sijn vergaert
Gheweest / soo sijne nu als een / in een ghepaert /
Nu wert by een ghebracht wat Tagus Gout-Kediere /
Wat Oost / en West vermach / aen Snyd / en Noot te stieren
Wat Hemel / en wat Aert / tot ghelt / en goet vermach
Dat brenge nu Hoogh / en Leech / om strijdt elck vooz den dach
De Purpurae-Hoer, mit al haer trouw Trawanten
Als Bieren loopen t'saem / hier / daer / van alle canten
Een yder brenge al by van 't gheen hy missen can
Hoe gierich / onversaet / hoe vreck / hy sceppter van
't Gheen datse tot vermaeck haer Supper / en haer Lichamen
En tot s' Hontes leckernij / wel plaghien te versamen
Wert nu dat noyt en was / dat noyt en is ghesien /
Daer toe versaemt / dat noyt by ymant sach gheschien /
Waer heeft opt 't Gheest' lick Bles / haer laten pet ontrecken
Of t' Lichaem van't cieraet des Cleets / of t' Bed ondecken
Wat heeft haer opt soo swaer ghedroomt / gheweest / ghedochte
Dat haer tot mildicheyt of sulcken gheven brochte
Tis hier een Millioen / een Millioen Ducaten
Al daer / tis Millioen al wat men schier hoorde praten
Van Roomen comt soo veel / van Napels niet te min
En soo veel dit quartier / en dat brenge soo veel in
Noch heeft sijn Hellicheyt / om sijns Doozaten giltheit /
Dij mee wat willen doen int thoonen van sijn milicheyt /
En wte den Hoeren-Tol / en van der Joden ghele
Ter maent soo veel als die Ducaten meer ghetete
Het is ontallick veel dat Spaengien opt op brachte /
En sond' int Neberlant / en dat daer t'saem vermaachte

Men soude door Cijfers-const wel connen schrijven/ maer
Wel duyde' lick mitte mont souw t segghen vallen swaer/
Maer nu wel ander tijng ons aen comt wpt Syvilien
Al 't gheen te voor gheschiet is/ sijn maer Pickerdilien/
't Sal nu wat anders sijn/ 't sal anders gaen van gat
't Door gaend heeft niets ghehad ghelijc by desen schat
Een Coning die nu is sal wpt sijn refozmary
Wel cruyghen soo veel ghelt/ als noodich heeft sijn scap
En watter ober schiet/ en wat sijn Indien gheeft
Hy tot een ander saeck/ alreed veroordeelt heeft/
De Keyser is een Leeuw/ maer d'outheit heeft sijn Tandem
Ghebroocken/ en sijn macht/ al lang ghemaect te schanden
Hola soo niet/ sijn cracht/ is machtich en soo groot
Dat van sijn Lant den Dals hy mit een woort ontbloot
Dat voorts hy niet en can/ dat doet de Sar/ en Beyer/
Sijnd' d'een sijn creatur/ en d'ander een verleyer
En sijn zyt niet/ zy zijn dat 'twil/ dan die gaet vast
Dat yders goet/ en bloet/ heel opte Keyser past/
Gheen Maechschap ghelter meer/ gheen vrantschap can beletten
Dat al haer macht/ en ghelt niet by hem op en setten/
En houdent naer haer waen mee mit den meesten hoop
En om een anders wil/ haer draghen selfs te coop/
Den Pool die hem wel stil wpt vreesse van Turckijen
Mocht houden/ en sijn Croon/ en eyghen Rijck bevruien
Loopt meed al int ghedrang/ en door Casacquen becht
Maer Iesuwijten wil/ daer hem niet aen en lecht/
Maer dit is niet by dat d' Eertshertoch en d' Infante
Claem hoopen soo van ghelt/ als volck aen alle canten
Daer Spinola Marquis als Veltheer ober heert/
En doet/ en laet/ en blijft/ en trecke waer hy begheert/
En soo der yet wat is/ noch in des Werelts ronde
Dat mit 't gecroonde Beest spant aen mit hart en monde
Is t' samen opte been/ en brenge by wat het mach
Het onderst wpt de Hel/ en d' Aerdt comt voor den dach/
De Duyvel/ en sijn maet/ int coze sijn opte beenen
En wil mit vollen loop/ en vollen run daer heenen
Waer toe toch? vzaecht ghy dat? hy meent te sijn de tijt
Die d' Antechrist, en sijn Rijck t' onderst boven smijt

Hy meent dat nu de wy/ en dien dach is ghebooren
 Dat yder doet sijn best om Babel te verstooren/
 Dat yder doet sijn best om werpen heel om leech.
 Die hem soo hooch verhief/ en op Godts Troone steech/
 Dat yder gheerne sach die groote Stadt gheballen/
 Haer huylen inde gront/ verdeltruceert de Wallen/
 Haer Coopmanschap te niet/ die sy soo Godloos drijft
 Tot niemants baet als aen sijn Hellicheyt beclijft/
 Dat yder gheerne souw yntroepen blij van harten
 Daer leyt die groote Stadt/die ons aen dede smarten/
 Daer leyt t'ghecroonde Beest/ dat Lucifers ghebroet
 Wiens al des Werelts macht/ vergift hoereren doet/
 Daer leyt die Stadt/ maer ist oock mogh'lick datse conde
 Die soo verheben was soo licht'lick gaen te gronde?
 Die Coninghen der Aerdt u Doeten cussen liet
 D Stoel hieft boven Godt/wat zijt ghy nu? Een Niet.

Harde Papist.

Dits wel een Geusen praet/ maer neen het is een ander
 Daert miert/ en schozt/ dat haer tlaem brenge tot dit verander
 Der Ketters macht hoe lang hoe meerder haer verheft
 Haer hooch-moet wort groot/ haer boosheyt overtrest
 Een yder gaern ontrock hem ynt des Paus ghebiede
 Ons Aertfchen Godt, en gaern hem by sijn selfs beriede
 Hier toe Venetiaen, dan toeft/ ghy seg ick deet
 Dat onsen heyl' ghen Daer niet lang creech d'eerste sneet
 Verachte sijn bevel/ ioecht ynt sijn Iesuwijten,
 Dat soet/ dat heplich volck/ en soud' hem dat niet spjten.
 Sijn Pontifjken Stoel jae meerder als ghy docht
 Dat hem sijn eyghen volck tot sulck clemnaching brocht/
 Sijn trouw ghebroec most oock ynt Vranckrijk eens gaen wand'len
 Om eenen Coninc tant/maer door het cloeck verhand'len
 Haers goe ghesind/ en dat niet om een Tant/ maer lijf
 En om sijn leven was te doen/ soo haer verblijf
 Noch langher bleef gheschozt/ dus kiest om wilt ghy leven
 Of Iesuwijt weerom plaets in u Ryck wilt gheven
 Hy was wel blij dat hy soo barr' haer weder brocht
 En van haer corten tijt t'ghebruyck sijns levens rocht

soud u niet beter gaen Venetiaenschen macker
 oo ghy waert Souvereyn/ en niet den Raet te wacker
 Dan wacht u Hoof/ hie: naer come oock den schelmischen Beem
 En mit Heer Iesuwijt houe oock den selven teem
 erwerpt den Fardinand, ontreemt hem s' Coninc Croone
 laet sijn Regeerders doot/ tis niet om te verschoonen
 En neemt een Frederick aen/ een Passgraef aen den Rijn
 Die most (Godt wouts) haer Heer/ en haren Coninck sijn/
 nreacken soo de Paus het Gheest' lick/ en haer Coning
 et Wereltlick/ maer wat ist/ wat is doch haer belooning/
 t' Verderf van al haer Lant/ en dien/ diet mit haer hiel
 In Hoort/ in Bzant/ in Roof/ en in verderfing viel/
 aer Sieden/ en haer goet tot buyt van ons Soldaten/
 in zy/ en Frederick van yder een verlaten
 Hy loopt nu mit de Marsch hier/ daer/ aen elcken cant
 En waer/ soo hy maer mocht/ wel gaen in Enghelant
 Die hem van Graven staet tot s' Coninc Throon verhefte
 bevint dat hoocheyt gheeft vernedering int leste/
 Hy wilt niet dat Fortuyn wel ymant c'limmen laet
 En als hy is op't hoochst dan weer int laechste staet/
 Die dees en dierghelyck wytcompsten siet/ ick meene
 Dat hy hem vooz' s' Paus macht vooztaen wel sal vercleenen/
 En niet tot spys/ en tot 'tgheschozen vollicx spot
 Ontkennen dat hy is vol wyt den Hertschen Godt/
 Hy heeft aen all die gheen/ het blyckt aen 't gheen voozsept is
 hem teghen sijn gheweest/ doen smaecten hoer hem leyt is/
 Dooz Blixem/ en hen dooz sijn Dond' ren naer ghewoont/
 Sijn Godhert en sijn macht/ aen groot en cleyn betoont/
 Dooz Keyser, Coningh, Prins, noch ander Potentaten,
 Men doozten teghen hem op eyghen macht verlaten/
 Hy creegh van wien't oock was/ int cozt off langh sijn wil/
 En creet' oock op haer Neck/ en doerse legghen stil/
 Dits wel tot daer en toe/ dan ongherust van herten
 hem Mardocheus maect/ dit is sijn pijn/ en smarte/
 Dat hy dooz 't Werelts rond voert' tmeest' en thoochst ghebiet
 Maer dat hem al te cleyn/ hoeck Lants wil kennen niet.

Dien harden Mardochai die noch mijn staet of eere
 Noch macht/ of cracht/ ontfiet/ om hen te doen verneeren
 Die dat mijn Godtlick eer elck doet is overtwicht
 Nochtans mijn niet en acht/ noch kuyne voor my en buyche
 Die ist die mijn mijn hart van boosheyt schier doet breecken
 En dat ick mijn aen hen naer wil niet can ghy wrecken
 Hy is die mijn onthout 't Konarschap nae den gheest/
 En niet aen Spangien lang des Werelts is gheweest/
 Hy hout ons bepd wpt d'eer/ belet ons al ons spronghen
 Daer mee wy naer ons wil/ de gantsche Werelt dwonghen
 Dees moet ons wytte wech / verdelcht sijn/ en versmache
 Gantsch wptgheroept/ vernielt/ en min als niet ghebracht
 Hoe room ick hier noch toe ? wie sal mijn hier toe helpen
O Dorst des lichts ghy cost soo dick mijn droefheyt stelpen/
 Dit vals/ en boosen raet/ en mit Neneedicheyt
 Daer meed ick menich Mensch en Ketter heb verleyt/
 Hout raet/ doet wat ghy cont het quaetst oock wptet hellen
 Tis wat het is als ick maer mach ter neder vellen
 Dien Mardocheus die mijn aen doet sulcken leet
 Dat wie/ of wat ick ben/ ick selfs naucler weet/
 Ghy Keyser, en mijn Soon, mijn liefste Soon van Spangien
 Ghy Dorsten Catholick van 'thooch en Groot Almagien
 Thoont daer ghy sijn u gonst tot Petri stoel/ en mijn/
 En denckt dat sonder die oock niemant Heer can sijn
 Tis van mijn vyants volck/ daer teghen u Vanieren
 Gherichtet sijn/ slaet doot/ vermoort wilt niemant vieren
 Verbrant/ verstoort/ vernielt/ en maecte' soo grof en dick
 Dat mijnen vyant/ diet mit haer hout/ crijch een schyck/
 Ghy cond gheen quaet soo groot/ noch overdaet beginnen
 Ick staet u toe ghy sult den aflaet daer van binnen/
 En wat ghy doet/ soo doet doch exemplare straf
 Die van Stadt-Hups mijn volck/ door Vensters wierpen af
 Maecte soo ghy 'twilt/ ten can soo grof niet sijn ghesponnen
 Ick sal u even-wel plaets in mijn Hemel gonnen
 Ghy die de Lelien boert dien ick draech in mijn harte
 Soo veel ghy cond/ of meucht/ vermindert oock mijn smarte

Beginfel dat is goet/ gaet voort/ en d'Hughenooten
I van mijn Wyants volck helpt/ over al uytstooten/
Hoozt Plessy, noch Boullion, noch Deduigeres praet
Thoont wie ghy zyt/ en u doch niet blint-hocken laet
Daer daer die Nest ghestoozt/ mijn Coorts waer half ghenesen
En grooter dienst als die mijn nau can sijn bewesen
Wel hoe & en soue ghy niet een Coning, en een Wet
En een gheloof u Rijck op vast gheboutsel set/
Ghy voortz mijn Gheest'lickheyt, ghy Broeders Cardinalen
En wat uyt mijnen naem/ weet schat en thiend te halen
'tGheen dat ghy mitter daet niet condt/ doet dat mit ghele/
En dat soo veel ghy cond tot mijn ontsetting telte
am iacta est alea, 'tmoet ober of 'tmoet onder
Soo ick den Aertschen Godt ben/ en des Werelts wonder
Soo sal int Gheest'lick mijn/ mijn wyant/ en mijn Soor
Van Spangien draghen op de wereltlicke Croon
Op mijnen Pluto en mijn ick stel meest mijn betrouwen
En die voor sijn verhaelt/ maer die mijn uyt benouwen
Gheest helpen can/ dat is Albertus, en d'Infant
Die naest mijn wyant zyn gheseten/ en ghelant
Daer is dien vromen Helt den Marquys de Benaffro
Dien loos Italiaen, subtielen/ en daer af soo
Aut nunc aut nunquam wert voor sijn advijs ghespreyt
Oock mochtet doch/ ick wout/ mit waerheyt sijn gheseyt
Dan soud' ick o dat nu van droefheyt breeckt aen stucken
Sijn hart mit een Santee vol ketters bloet verquicken
Wie Mardocheus is/ wien ick voor wyant hou
En weet ghyt niet & siet daer ick naeck'tlick u ontvoren
ris 'Nederlandt, en sijn die looser Heeren Staten
Die mijn soo schandehick/ en mit ontrou verlaten/
Die Maurits grooten Prins/ die grooten Prins, ick moet
Hem noemen soo/ spijt danck/ spijt wee/ spijt mijn ghemoet
Want soo ick nae mijn aert mit leughens hem vercozte
Sijn wijt beroemde daet/ en vroomheyt op mijn stozte
En maecte dat ick sou tot aen des Werelts ende
Voor eenen valsen drocht/ en leugh'naer sijn bekendt/
Het zyn die pder Lant nae wetten 'tLants regieren
En die elck haer Gheemeent mit sulck belept bestieren

Dat schatting/ schot/ en lot/ hoe swaert doek is verdraecht/
En inden meesten noot/ blijft trou/ en r' minste claecht/
Dan datse mijn ontrou/ boos/ en afvallich bennen
Dat moet een pder een hier uyt mit my bekennen/
Want wie dat is ghedoopt/ tzy Geus, of tzy Papist
tzy valsen Luteraen, oft een gheveynst Mennit
t' Compt onder mijn/ als die de plaets van Godt beware/
En wie daer teghen is moet booz den Dupbet baren/
Dit is haer booz- Lant/ die sal zijn haer erk en hooft/
Tis doock gheen Catholijck, maer dol/ diet niet ghelooft/
Ick had dooz mijn wytheems/ en binne- Lants ghetrouwe
Stilstant van Crijch te weech ghebracht / ick meend zy souwen
Nae Lipsi raet oneens gheworden zijn/ en t' Lant
Dooz twist/ en tweedracht weer ghebracht aen rechter hant/
Den bont was goet/ ten heeft in allen niet ghemisset/
Maer nergens nae soo veel ghedaen/ als twas ghegisset/
En offer dooz belept van mijn trou harten wat
Te wegghen is ghebracht/ dooz twist wat helpt my dat?
Den eenen als een Hooft/ een stuck hem laet afhouden/
En d'ander siet men t'Huys van Loevesteyn betrouwen
De rest of pder waer/ eplaes een fiel/ of guyt/
Die jaecht men elck zijn wech/ haes op/ de Landen wy/
En houden sonder mijn jae teghen mijn Synoden
Soo elck int sijn/ als doock int Generael, en nooden
Daer toe t'gheleert volck van d'haer wy pder lant
En wert haer Leer (ghemaecte wat los) weer vast gheplant
Die dooz des groote mans vergift betoobert waren
Die setmen wy haer staet/ en doeter sulck vergaren
Die tot haer Lant/ en Leer/ soo trouwlick sijn ghemoet
Die haer tot anders port/ vergheeftse moeyten doet/
Het is een wonder Lant/ een wonder volck van sinnen/
Ick weet niet wat ick sal int lest mit haer beginnen/
Indien haer somtijts slaet d'inlantse twist in twee/
Het slacht de Slang terstont vergaert het weer aen een/
Ick heb haer mit bedroch/ en list dus lang bestreden/
Het Doffe- Vel moet wy/ ick moet int Leeuwen treden
En vze gghen mit ghewelt haer Lant/ en haer tot dat
Ick/ en mijn Spaensen Soon int sin lang heb ghehadt/

Del aen dan al wat mijn/ en wat den Stoel van Roomen
Semint/ het is nu tijt/ t'istijt daer nu de Droncken
Haer rjhoonen wasse zijn/ en rusten dach/ en nacht/
Tot dat dit Landt/ en Volck heel t'onder zijn ghebracht/
Eck breng by wat hy can maer Spanjaer is tyranijen/
En wreetheyt/ wien meest can in dese saeck verblijen/
Brenge alle macht by een/ en als het Nederlant/
Dooz magt/ en dooz ghetwelt sal wesen in u hant/

s'Paus Sententie over de Inghelieten der Nederlanden.

Soo sult ghy wat/ in Staet gheweest is langsaem branden/
Haer Teenen vande Doet/ haer Neus en bey haer Handen/
Eerst hacken af/ op dat eck van haer weeten mach
Wat sterben is/ en dat hen naeckte den joncxten dach/
Soo sult ghy desghelijc haer Leeraers doen ghedooghen/
Mit gloepend Afer eerst haer Tong zijnd wutghetooghen/
En den ghemeenen Man/ insonderheyt die zijn
Haer Leer vals toeghedaen/ doet aen wat minder pijn
Maer die ons Catholijck gheloof staech heeft beleden/
En by haer is gheweest/ en niet daer voor ghestreden
Mit Goet/ en Bloet/ Verraet/ en wat hy conde meer
Mit Basten om haer Hals werpt vande Gallich neer/
En weet ghy wat ghy sult d'Arminianen leeren/
Ghy sultse mit het Swaert op een Schabot bereeren/
Hy dede wat hy cond/ al ist niet wel vergaen
Om t'bordren van mijn dienst sal d'eerlicke straf ontsaen/
Mit al de reste leeft/ tis u doch niet vergheten
En wilese mitter El van u West-Indien meeten/
De Vrouwen/ en wat is van t'Vrouwelick gheslacht
Moet oock tot inden gront heel t'onder zijn ghebracht/
Mishandelt eerst haer Lijf/ een pder nae believen
Die schoon is doeter thien/ jae hondert Man gherieven/
En soo zy dan noch leeft/ scheurt op haer lijf/ en siet
Of daer gheen vrucht en is/ soof is/ doet oock te niet/
De Jongmans starck van lijf/ en wel ghemaecte van leden
Ontmant/ ontbloot/ gheschent/ aen haer natuyrlicheden
Doet saem u Slaven zijn/ en doet haer sien u mache
Die mit Galepen opt/ een Prins te Zee waert bracht/

De dochters dieder se hoem/ seer lieffelijk/ en veel zijn/
 Laet u becoozen niet haer soetheyt/ maer haer deel zijn
 Verlading van u lust/ oncuyscheyt/ en u wil/
 En dat elck u op't quaetst verwoede hoosheyt stil/
 Neemt u ghenucht in haer heel blanck/ en schoon lichamen/
 En wilt u gheenes doen s mit haer int minste schamen/
 En als ghy d'oberdae is mit haer zijt vol/ en sat/
 Vercoopse vooz Slavin/ en gheeff een voet int gat/
 Den kind'ren cleyn/ en groot/ van Mans en Vrouws gheslachte/
 Dien gheef ick meeste eer/ die meest van die ombzachte/
 'tNacht niet te grof/ te wreet/ te veel sijn/ als ghy maecht/
 Dat 'tNeerlandt nimmermeer weer duysche Tonghen naecht/
 Dees/ en wat wreetheyt meer u Spaens ghemoet can dencken/
 Moet jonck/ out/ Man/ en Vrouw/ en 'theele Neerlant crencken/
 Dit is mijn wil/ Deteet/ en Raet niet vorder vzaecht/
 Dit moet/ en meer gheschien/ want ons alsoo behaecht.

Ghetrouwen Patriot.

Hier siet ghy Nederlant u Vonnis claer ghestreecken/
 En dat int minst niet aen d'wytromste soud ontbrecken/
 Gheeft last aen die Tyran, bevel aen die Maraen,
 Die meester daer af is/ en twerck meer heeft ghedaen/
 Daer van u veel te veel West Indien sal ghetuyghen/
 Granaren, en die meer haer hals onder hem buyghen/
 Dit weet ghy Nederlant, ghy weet dat ingheval
 Hy u becoomt int minst/ daer aen niet schorten sal/
 Ghy zijt de Bruyt daert al om danst/ en is te doene
 Die nimmermeer mit u hem sal/ of can verfoenen/
 Waer sal mit list/ bedroch/ of Ozlochs purz ghewele
 Niet rusten/ soo hy can/ of heeft u neer ghevelt/
 Sijn valscheyt/ en bedroch/ sijn list/ en vilempen
 Sijn openbaer hy hem ghebruycke tot allen tyen
 Sijn macht en sijn ghewelt/ int Jaer van tachtich acht
 Heeft hy tot 'tWerelts schrick/ en vrees te weech ghebracht/
 Sijn loofheyt/ en bedroch/ sijn valscheyt/ en practijken/
 Die siet men veel te veel tot schae van't Landt noch blijcken/
 Dat ons d'Arminiaen, omvoerend' thart/ en sin
 Van't volck tot sijn profijt/ en 'tLants bederf brocht in/

Dan wit heeft Godts Ghenaed/ en twis belevt der Heeren
Veel anders als hy dacht/ en beter eyn doen keeren/
Al houmen ons te zijn (seyd een) Amminiaens,
Doen Peck was t'Rotterdam wy zijn daer om niet Spaens/
Soo dat wy daer in eens wel synde Godt bevelen
De rest/ die yder trecht/ en vast gheloof wil deelen/
Maer al wat opt by hem mit Vos/ of Leeuwen-Huyt
Bestaen is/ by dat nu hy voornēemt niet beduyt/
t'Doorgaend dat is wel veel/ en groot gheweest in machten/
Maer dat hy nu begint doet al t'voorgaend verachten
Al wat Paus macht vermacht mit Blireni/ Donder/ Ghele
En al sijn aenhaner cracht/ is teghen u ghestelt/
Dus waeckt nu op/ waeckt op ghy Vaderlahts o Staten
Thoont nu des Eendrachts macht, en wilt mit ernst bebaren
t'Perickel dat u dreycht/ en d'onderganck van'r Lant/
Neemt des voorszichtigheys/ en wijsheys Schild ter hant/
Hout moet/ blijft onversaecht/ en laet u niet verdrieten/
Al ist dat schemp/ en smaet/ en ondanck op u schieten/
Die u/ en t'Vaderlant/ bethoonen vrient in schijn/
Nochtans t'Lant mitter daet ghelwooren byant zijn/
En ghy O onsen Prins, ons Gedeon u deuchden.
D'vroom/ en trou ghemoet verquickt het Lant in vzeuchden/
Ghy zijt ons Vorst, en een Onoverwinlick Helt
Van Godt tot troost/ en een beschermmer s'Lants ghestelt/
Den Iosua ghy zijt om Ameleck te stoozen/
En Mydian te niet te vzenghen ons gheboozen/
Den Phenix onser Eeu, een Blixem inde strijt,
Des Leeus van t'Neerlants cracht, en steunsel inde tijt,
Doecht tsaem u raet en daet/ d'een mid'len brenz te samen/
Daer mee dat d'ander can des byants afbreck ramen/
En stuyten zijn ghewelt dat op s'Lants neerlaech oocht/
En ons tot slavernij te samen vzenghen poocht/
En ghy d'Inwoonders s'Lants beroemt vroom Onderlaten.
Weest uwen Prins ghetroon/ ghehoorsaem utwe Staten,
Thoont dat ghy zijt/ in als oprecht/ goet Patriot,
Vant Lant, oprechte Leer maer meest van uwen Godt,
Gheeft blijlick wat ghy meucht/ want boben u vermoghen/
En wort ghy niet belast noch yet wes afghetoghen/

De Noppen van u Cleet sijn noch maer aengheraecte/
 By dat/ indien ghy wist hoe tyrannye smaect/
 Duc d'Alf die epst' int eerst van als den thierenden penning
 Het was sijns Majesteys, net segghen teghen/ schenning/
 Dat was om sijn ghenucht in tijt van paps en vree/
 En doen hem als hy selfs doock niemant moeyt aen dee
 Denckt wat by d'Orzlochs tijt sou moeten sijn ghegheven/
 Dencke vry ick meen u hart dat sal int dencken beven/
 En weet ghy hoe nut u de mening doemael stond/
 t'Was t'nemen al/ en u tbederven inden grond/
 Tis anders nu te doen/ tghelt nu gheen ghelt of waren/
 Maer of tlijf aen de Galch/ of ziel ter Hel sal baren/
 Want lijf en ghelt/ en goet/ u kind'ren/ Wif/ en staet/
 Tis al verbeurt/ indient int Lant eens qualick gaet/
 Wat dunckt u als ghy meucht mit een van dupsent coopen/
 Al wat ghy vorder hebt/ en eenichsints meucht hoopen/
 Dat t'eerst of tweede Jaer ons helpen int verdriet/
 Sal maecken s'gebens endt/ en al ons sozch te niet/
 Tis waer daer wort noch dit/ en dat wet meer ghegheven
 Van Coopmanschap/ en wat tot nooddrift dient int leven/
 Waer isser Lant dat niet Tol/ Schatting/ Impost gheeft/
 Naec dat de Coning/ Prins of Heer van nooden heeft/
 Tot onderhout sijns Hofs/ sijn Staet/ sijn Paert/ en Wagen/
 Soo veel als haer Ghemeent opt upterste can draghen/
 Tot tghheen dat haren pracht/ en hoovaerdij die stinckt
 Haer overdaet/ en haer Bancquetten mede bringt
 Dats immers tot behoef eens anders/ maer ons gheben/
 Bezyt u Wif/ en kint/ u Goet/ en eyghen leven/
 Tis maer van t'overschot/ siet vijftich Jaer te rug/
 Dat nu ruyt is/ een heel/ was nauwer doen een stuck/
 Dus laet dit gheben ons/ Ep gheensints doch berouwen/
 Daer mee wy Godes woort, en lijf en ziel behouwen.

Swærhoofdige ghemeene Man.

Siet Vranckrijck heel ontfekt mit Orzloch/ al de leeden
 Van lichaem sijn ontfet/ bedroeft/ benaut t'onbreeden/
 En soo door dit/ of dat/ God s'Coninc harte neycht/
 Tot rust/ en vree/ wie weet/ wat quaet dat Rijkke dreycht

Van t'gae soot wil/ of mach/ dit moetmen seecker achten/
 Dat dees tijt ons van daer niet goets en is te wachten/
 Den Coning des Gheloofs beschermmer/ boet int harde
 Wel goe gheneghentheyt tot ons/ maer siet soo vardt
 En diep in d' Oorlochs last/ dat eer daer in te treden
 sheen ghelt/ oft moept ontsiet/ int sepaden te besteden
 Sijn dienaers trou/ en wijs aen elcken die hy gijft
 Dat boeden/ of te neer can legghen Werelts twist/
 Daer wat daer uyt vooz goet noch comen sal int leste
 Deet Godt/ dan nu vooz ons is daer oock niet ten besten/
 t'Ontgaen van sulcke twee Pylaren dat t'ghebouw
 (En maeck mijn niemant wijs) sulcx niet verzwacken souw
 die Anzee-Steden die mit ons haer souden paren
 heeft yder d' handen vol/ om selfs haer te bewaren
 Den Sweed, Venetiaen, Savoyen, en die meer
 Van ons wel wat ghendoot/ ons wond doert haer niet seer/
 Den Deen men seyt tis waer dat hy is opte beenen/
 Daer dat noch niemant weet/ dat weet ons Godt waer heenen/
 En comt het dan alleen niet op ons Capgen aen/
 t'Lant is te cleen ten can vooz Spaens ghewelt bestaen.

Godtvruchtighe Polytycq.

O ghij cleyn van gheloof/ o slecht/ en traech van harten/
 Die dus al sonder waert u reeck'ning maecte/ t'zijn parten
 Van cios/ en slecht verstant/ dat uyt verdeelt/ of tijt/
 En dat gh'in t'gheen gheschiet is/ onerbaren sijt/
 Zet Vranckrijck, Enghelant, Savoyen, Anzee-Steden,
 weed, Deen, Venetiaen, ons overwinning leden
 En dat den Spaenschen Wolf, Grijpvolghel, ende Gier
 t'Lant bracht in sijn ghewelt/ en elck hem dan van hier
 Hoft wachten dat hy dan hier s'Oorloch Stoel souw vellen/
 Tot haer verderf/ en sijn/ Monarschap op te stellen/
 Veel liever al haer cracht/ en macht zy wenden aen
 Om delghen den Maraen, en hem uyt t'Welt te slaen/
 Compt noch soo barre niet/ het kint is niet gheboozen/
 Dats haer om onsen twil al t'samen souden stoozen/
 Tis oock een swaren trad/ die nae den Oorloch treedt/
 Dat niemant onghequest/ of sonder oorzarck deedt/

Een ydet licht'lick can des Oorlochs cans aenbaten
Maer niemant eer dat wil/ den winner weer verlaten/
En stelt gheen Coninck, Prins, of Heer prepfen tijt/
Maer van haer hulp/ in tijt des noots verseeckert zijt.

Godtsalighe ende yverighe Leeraer.

DAn nemet al opt t'quaetst/ betrouwt noch u/ noch ymant/
Ist dan al ypt/ en al ghedaen/ en isser niemant/
Die ons noch bystaen can? en helpen ypt verdyet/
En t'Landt ypt sijnen noot/ tis sond/ en denckt het niet/
Die was vooz dijstich Jaer/ ons hulper/ troost/ en Vader/
Doen s' Hyants macht int Landt/ en was ons soo veel naeder
Dat hy ghenoech sijn Doet had op ons keel gheset/
Wie heeft sijn voortganch doen/ en quaden wil belet/
Oms wyf heyt/ ghelt/ of goet/ oms midlen of oms crachten/
Oms volck te Paert/ te Doet/ s'Landts starckheyt of oms machten/
Oms Bonneghenooten hulp/ of Over-Zeesche cracht/
Piet miuder/ wie heeft dan? dit al te weech ghebracht/
Cis Israels Godt, en d'ons, wiens rechter hant verlosse
En oms ypt Pharaos macht, en t'Roo Mey/ brenghen moste/
En doen gheen troost by ons/ noch was ter Werelt wijt/
Omcinghelt ons sijn heyt/ en boert vooz ons de strijt
En doet ons Hyant gaen den ganch der Midianiten
Ontkent ghijt? Ley den sal de leughen u verwijten/
Cis noch den selven Godt/ sijn hant is niet vercozt/
Mit leetschap u vooz hem in ootmoet neder stort/
Doet Sond/ en Schand van u/ verfoept u boose wercken/
En wilt hoe lanck/ hoe meer u in Godvrucht heyt stercken/
Herbat den pber out/ en weest niet traech/ en lau
In Godes woort/ t'sal al slaen inde beste vau/
Op is ghetroou/ hy sal noch/ can u niet verlaten/
Soo ghy u Wevel laet/ t'sal al tot uwer baten/
Ghelueken wat ghy doet/ en sal om sijn naems eer/
Quaet doen/ die u quaet wil/ u vijant slaen ter neer/
Vergaep t' aen gheen macht dan van dees Werelts saecken
Hy sal wel haest een eynd al u vijanden maccken/
Hy sal een Nuyt van vier rontsom u Legher slaen/
En die daer comt ontrent/ als doz hout doen vergaen/
D midlen die ghy hebt van ghelt/ goet/ Ruyterye/
Van volck te voet/ u Schep bequaem ter Zee te strijen/
Als midlen naer ghebeywert/ maer gheensins daer op snoeft/
Want Godt die is mit ons/ meer ghy/ noch t'Landt behoest/
Den Spaensen Aflur heeft u heel in suits te dempen/
En mit den waren Godt/ in/ en dooz u te schenpen/
En meent Ierusalem, als hy Samarien dee/
Verrooven Godt van t'sijn/ en slaen hem ypt sijn stee/
Dat is hy Neerlandt meent/ als heel Welt-Indien claghen/
Mit alderhande leet/ en wyetheyt oock te plaghen/
In A sien en in heel Africken heeft sijn macht/
Du s'Werelts kincken al by sijn Rijck niet en acht/

Dat heeft sijn wijsheyt hem/ sijn cloeckheyt en sijn schatten/
 Alleen te weech ghebracht hier op soo siet in hem pratten/
 Ick heb het Lant verdepit/ d' Inwoonders nae mijn say/
 d' Een desen hoeck/ en die dat Lant ghegheben in/
 Cis alles onder mijn/ wat hem vooz mijn verhefte/
 Mijn gramschap/ en mijn toorn/ hem tot in t' harte trefte/
 Dit is de Spaensche vracht/ sijn hoochmoet/ en sijn prael/
 Ter Werelt niemant pet is/ hy ist al te mael/
 Hy Een gheen Godt hy neemt in Spaus gonst sijn behaghen/
 Daerom Goet Sebaot hem oock oyt hoochst sal plaghen/
 En aen sijn Wetten doen d' uytbroogghend siechte gaen/
 En al sijn Rijck/ en macht/ in gloepend Dyere staen/
 Dus gheeft malcandzen moet/ en denickt dat u ghesepit is/
 t' Gheen vooz Elias mont als een Propheet verbruyt is/
 O Israel mijn knecht, o Iacob die by mijn
 Vercoren is, mijn volck, en mijn gheslachte te sijn,
 Ick die u heb verlost in dien benauden tije/
 Dat u vooz ooghen stont/ die Spaer'sche tyramije/
 En vzeest u niet ick ben hy u gheen vree en wickt/
 En vooz s' Maraens ghewelt int minste niet beswijcht/
 Want siet ick ben u hulp/ u troost/ en u behoeder/
 Ick draech u aen myn hart ghelijck haer li int de Moeder/
 Mijn rechter hant en mijn gherecht tot u ghestreckt/
 Mijn hart / mijn sin/ ghemoet/ tot alles goets verweckt/
 Tot spot/ en schand/ en smaet/ zy sullen alle comen/
 Die gram synd' tot uws leets pet hebben voozghenomen/
 Ghy wormken Iacobs dan/ en vzeest noch schzoont u niet/
 Ghy hoopken Israels daer op een pder siet/
 En vzeest u niet ick ben u hulp u troost/ berader/
 Die ick vercozen heb en hout my vooz u Dader/
 Ghy sult een Dorshoer zyn die bergghen van u af/
 En Heub len inde Wint verstroepen sal als Caf/
 Dus Heerlant weest ghetroost/ en bid dien Godt te samen/
 Dat hy ons dit verleen tot ons verlossingh Amen/
 Een pder beter dan sijn leven t' aller stont/
 En looft/ en danckt/ en bid dien Godt mit hart en mont.

F I N I S.